

Fôia acést'a ese totu a opt'a di — dar prenumeratiunile se primescu in tote dilele.

Pretulu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. pe trei lune 1 fl. 50. cr.; pentru alte tîeri: pe anu 7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tote siodiunile si bani de prenumeratiune sunt de a trimite la Redactiune: Strat'a lni Leopoldu Nr. 33.

Gur'a Satului in tier'a tocanariloru.

II

Plecaramu mai departe. Inaintamu cu iutiela mare, multu mai repede decâtu cum poteam sê mergu cu velocipedulu meu din sîregla sboramu chiar in tocmai ca paserea, cu cuculu.

Dar n'am dîs'o bine! Nu ca cuculu, ci ca Cuuculu; câ-ci intro „cuculu cu c micu si intro Cuuculu cu C mare si cu doi „u“ este mare deosebire, si a nume cuculu cu c micu n'a intratu in congresulu catolicu, éra Cuuculu cu C mare si cu doi „u“ maná de minune bine si iute cei patru cai ai proto-popul'ui de Santeu, pr'nsi in trasur'a prima.

* * *

Câ-ci noi compuneamu unu caravanu mari-sioru, — mergemu cu trei trasure.

Io ocupamu locu in cea mai de pe urma.

Mergeamu si totu inaintamu, si cum ne apropiamu mai multu, me cuprindea o gróza mare, câ adeca fratii din Siomeut'a, purcediendu din iubirea loru cea mare câtra mine, m'oru face si pe mine cu — piele de cane.

* * *

Nu mi-am adusu a minte, câ Gur'a Satului nici odata nu s'a luptatu in interesulu magiariloru, si astfelu nici nu póte sê fia — nemisiu.

* * *

— Óre fi-voru multi la adunarea de la Siomeut'a? — me intrebá vecinulu meu.

— Nu sciu, respunsei, câ-ci fratii nostri de acolo au smintitu treb'a. Ei aru fi trebuitu sê vestésca inca de timpuriu, câ la Siomeut'a se voru impartî si diplóme nobilitarie, atunce de buna séma

s'aru fi adunatu multi romani din comitatele invenitate.

University Library * Cluj

Atunce dóra ar fi venitu macaru unulu si dintre caprarii de la Naseudu.

* * *

De la o vreme inse pe mine éra me apucà o fóme nespusa. Acuma mamaliga am mancatu, mi-a venitu póft'a sê mancu si o tocana ardelenésca.

In satulu vecinu me despartii de celelalte dóue trasure, si intrai la unu crestinu.

— Bade Simióne, i dísei, eu sum Gur'a Satului, am vinitu la dta sê me ospetedi cu tocana.

— Bucurosu, respunse dînsulu; mi-pare bine, câ te vedu *viganu*.

— Apoi, har' Domnului, io *siohan-siohanita* nusu altcum, decâtu totu *viganu*.

— Tu Flóre, én vina, — strigà dînsulu.

Se ivi o nevésta.

— Éta aice badea Gur'a Satului, én fâ-i iute o tocana buna.

— Numai sê pui cépa multa in ea, câ-ci asié mi-place, — i observai io.

— Cépa? — me intrebarea ambii cu mirare, — la noi nu se face cu cépa.

— Ti-am spusu, câ mie mi-place asié, pune numai cépa câtu de multa si nu-ti pase de nimica, — i respunsei éra.

Peste pucinu timpu mancarea fu gata, si ne puseramu la mésa.

Me uitai in blidu sê-mi scotu tocana, dar ce vediui acolo?

Mamaliga.

In satulu vecinu candu am cerutu mamaliga, mi-a facutu „tocana“, — si aice pofindu tocana, mi-dadura mamaliga.

Si inca ce mamaliga? Plina plinutia de cépa.

Vai mancă-te-ar binele tiér'a mamaligariloru!

Acuma ce sê facu? Mamaliga cu cépa nici in visu n'am mancatu. Me uitam in blidu, dar nu poteam sê me impacu delocu cu contrastulu de acolo. Mancarea compusa din mamaliga si cépa mi-para intocmai ca dualismulu austro-magiaru. Cugetam sê mancu antâiu mamalig'a, apoi cép'a. Incercai, dar nu se potea. Me scolai dara flamendu, si necesitu dîsei plugariului sê remâia *viganu*, si pornîi.

* * *

Numai pe drumu mi-adusei a minte, câ in Chioru tocana e — mamaliga.

* * *

Dar esîndu din satu, pe campu am patît'o si mai a dracului.

Intr'unu locu daduramu de trei drumuri, si findu câ dintre noi nici unulu n'am umblatu prin locurile aceste, n'amu sciutu pe care sê apucâmu?

Si ca sê avemu si mai mare placere, incepû a ploá.

Din departare diariramu unu copilu, carelo grigea de nesce boi. I strigaramu:

— Mei copile, care drumu duce la Sioment'a?

Copilulu nu response nimica. De buna séma nu ne audî. Me coborîi dara si acoperindu-me cu pledulu meu de caletoria, grabii câtra copilu.

Copilulu inse, dóra spariandu-se de imbracamentulu meu ciudatu, cum me diari, indata o luà pe picioru si incepû sê fuga de mine, io dupa elu.

Cei din caruti incepura a ride cu hohotu, éra eu vediendu, câ copilulu scie sê fuga mai bine decâtu mine, me rentorsei la consociei mei, si apucaramu pe drumulu de midilocu.

* * *

Nu peste multu intelniramu pe unu nadragariu; gandindu, câ e unguru, lu-intrebai ungresce:

— Erre van Somkut?

— Schon gut! Schon gut! — response elu nemtiesce, confundandu cuventulu „Somkut“ cu „schon gut.“

* * *

Aice inca nu se gata povestea.

Gur'a Satului.

Din secretele redactiunale.

Ca onorabili mei cetitori sê aiba idea, ce articoli primescu eu câte-odata de ici de colo, éta publicu aice unulu sê ve delectati si dvóstre; si dupa ce l'ati cetitu, binevoiti a-mi spune si mie, ce contine acela?

Articolulu suna asié:

Articlu pentru renume.

De multu s'a infiptu in mine schintéu'a descoperirei faptei brave documentata prin organulu diariului inse elemintele reactionarie aprinderii m'a retrasu interimalminte de la acést'a, pana chiaru in momentulu presinte, candu aceea precum va urmá mai la vale — in flacara ardienda o vomu spectá. — On. publicu lectoru mi-va da permisiva voia de a me oferî de recensentu la obieptulu cestiunandu, cu atâtu mai vertosu, ca la toti ni datorintia stricta si sincera titulantiile fratiloru eranti de a inseniná; de astfeliu inseninare are importanta necesitate respectivulu autoriu, pentru a se poté superá prejudetie si presuntionile ce s'aru escá din caus'a bufoneriei autorifului de sub intrebare, câ-ci de multe ori eficacitatea altor'a o nulifica unii eranti de astufeliu. De altminte acestu opu e filologicu cumva. Tóte aceste sunt numai prolusiune catastrofei veninde.

Nu sciu candu se ajunga literatur'a romana la masimulu gradu alu culturei, déca asié Mecenati va se aiba. Mai departe datele sicure si aceea mi sioptescu, — pe langa tóte câ dsa se recomenda de a supra intieptu, ce si-a cascigatu prin eroitatea de gura, totusi esceléza, — produsu finalminte din caus'a undulárii sale perpetua i s'a implinitu tandem aliquando voi'a, cu tóte câ va sê eserceze putere discretionaria.

Cu inchiderea referade mi sincere nu potiu re-

tacé si inca odata a nu me adresá câtra autoriulu meu astufeliu: procedur'a dtale nici decâtu nu e ritmica cu a seclului 19; acuma eu singuru ce presuntione se am despre facultatea Dtale cugetativa? Ce cutezantia órba ai avutu? Aru fi de optabilu pentru Dta sê te mai poti fortificá substructiunea, ce in presinte e ruinabila; — ai cugetatu câ lucrulu Dtale va fi óre-carea obreptiune neconsiderata, vedi acú resultatulu e cam naiafragiosu, deci abdî de mistificarile acele, te emaculéza de invinuirile ce s'aru mai nasce; pana atuuci candu te vei simtî destulu de potentu a coresponde chiamárii susceptute; inclusive ti recomendu o viétia irrephehensibila si ca sê nu iai numele lui Dzeu indesiertu, séu déca lu vei luá fi sinceru, dechiara, câ ai pecatuitu, câ-ci altminte aberedi apoi ratiocinative nu vei merge in raiu.

M. V. C.

„Imnulu creatiunii.“

Acest'a e titlulu unui poemu, cu care s'a deschisu sesiunea anului curinté a societâti academice romane. Unele diuario serióse de ale nóstre au numitu *sublimu* acestu poemu. Si intru adeveru poesi'a ast'a e unu sublimu — rebusu. Si ca publiculu romanu sê-lu póta intielege, veteranulu autoriu l'a scrisu de jumetate — latinesce. Éta o mica colectiune: materia inerta, si vaga si informa, — tenebre, — equilibriu, — vóce omnipotentá, — planulu Presciantiei, — dómna, — tabernacolu, — talpe divine, — ascindura, — se nuntira, — descindura, — puteri priordiale, — prunci-angeli, — lucide, — risorgeti, — congregatii, — pelage, — o Mater Tera sacra, — scl. scl. O Mater, Mater! Me miru, câ din acestu rebusu mai própsetu alu dlui autoru lipsesce cuventulu „pater“, câ-ci dñi'a sa mai are inca o poesia, care se incepe asié:

Pater, tu carui Tat'a se 'achina!

TRENCA si PLENCA.

T. Unde ai fostu, sora Flénca, in septeman'a trecuta?

F. D'apoi am umblatu pe la Nasoudu.

T. Ce-ai facutu acolo?

F. Amu alesu deputatu.

T. Cum asié? Si tu ai votatu?

F. Erá p'ací aprópe sê votezu si io, câ-ci nu erau alegatori ca 'n palma. Numai siepte insi s'au gasitu.

T. Numai?

F. Numai dio! Si-aceia numai tardîu — *dupa tîrgu.*

Concursulu de la Orade.

(Balada din 12 aug. 1869.)

Timpulu vine si sosesece,
Mergu studentii saracesce,
Mergu pe josu in departare,
Colo la Oradea-mare,
Mergu studentii din Beinsi,
Ce-su la numeru patru insi.

Mergu studentii sê-i primésca
Pe carier'a preotiésca
Episcopulu, bunu parinte,
Ca 'ntre toti celu mai cu minte.
Mergu studentii din Beinsi,
Ce-su la numeru patru insi.

Ei toti patru-su escolenti,
Si pré laudati studenti,
Nici unulu nu s'a 'ndoitu,
Cumca nu va fi primitu,
Câ-su studenti de la Beinsi,
Si-su la numeru patru insi.

Cum sosira, concurara,
Inse hîdu se insielara,
Câ-ci de popi dio nu-i primira,
Ba 'nea nici nu-i amintira,
Câ-su studenti de la Beinsi,
De si-su numai patru insi.

De aru fi fostu ei din Orade,
I-ar fi primitu cu parade,
Dar Beinsiulu multu cârtitu
Trebuie prostituitu,
Câ nu-i bunu de la Beinsi
Nici unulu din patru insi.

TANDA si MANDA.

T. Ce nou scii, frate Mando?

M. Audu, câ marele nostru barbatu WWWlad a fostu la Oradea-mare.

T. Apoi acolo a fostu in elementulu seu.

M. Pentru aceea s'a aretatu dara asié mare vitézu.

T. Cum asié?

M. A fostu tare maniosu, si in man'fa lui cea mare a amenintiatu pe Gur'a Satului.

T. Apoi óre pentru ce s'a maniatu dsa éra asié tare?

M. Dóra pentru câ nu si-a vediutu portretulu in Panteonulu Romanu.

T. Ce mai scrîu foile unguresci despre adunarea de la Siomeut'a?

M. Tóte scrîu binisioru, numai fói'a calugari-
loru liberali se necasiesce, si se mira, câ acolo s'a vorbitu totu romanesc.

T. Dni'a ei dóra ar fi doritu, ea si disertatiunile sê se fi tienutu in limb'a unguresca.

M. Lucru naturalu. Eu me miru numai, câ óre fóia unguresca n'a pretinsu inca pan'acuma, ca si presiedintele statoloru unite sê vorbésca in parlamentu in limb'a unguresca.

Tiganulu si pecurariulu.

Odata unu tiganu a cugetatu, câ ar fi bine sê mance elu carne de miel.

In diu'a urmatória a iesitu la munte si a vediutu o turma de oi.

— Taci, câ-i bine — a cugetatu tiganulu si candu a inseratu s'a dusu acolo si a furatu unu miel. — Pecurariulu l'a observatu si s'a dusu dupa elu. Tiganulu de frica s'a ascunsu intr'o scobitura de copaci.

— Tu esti mei tiganu — dîse pecurariulu.

— Ba nu-su eu, ci frate meu, fu respunsulu.
Pecurariulu inse l'a purecatu bine.

Post'a Gurei Satului.

„Fruddie verde de colie“, esti unu omu de omenia, da in versuri nu scii scria.

„Tîni tu minte?“ Tînu dieu eu. In viéti'a mea nu am risu mai cu dulce, decâtu de ast'a poesia — rea.

Dlul N . . . tiu. Mancá-ti-ai povestea.

„Doine.“ Le-amu primitu. Le vomu folosi la iérna — la atitiatu de focu.

Anunciurile din diuarie.

(Ilustrate prin icône reale.)

O domnișora cu exterioru destulu de placutu, cultivata si in artea musicala, in cea mai frumoșă etate, carea dispune de avere considerabila, dorește pe calea acéș'ta a face cunoscintia cu unu domnu, si in casu conveniabilu a-lu luá de barbatu.

Se cauta unu cortelu liniscitu pentru o parochia de ómeni, cari traiescu in pacea si fericirea cea mai mare.

O féta solida, carea nu considera atátu plat'a, câtu tratarea buna, dorește a-si capetá unu locu ca crescatória de copile.

O familia nenorocita, in lips'a cea mai mare, apeléza la indurarea on. publicu.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru: **Iosifu Vulcanu.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piat'i'a Pesciloru Nr. 9.